

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

43765

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

Son günlerde basına ve kamuoyuna yansıyan iddialarda, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yaklaşık 3 milyon TL bütçeli bir araştırma projesine destek verildiği ve söz konusu projenin içeriğinin kamuoyunda “yağmur duası” ile ilişkilendirildiği ifade edilmektedir. Söz konusu projenin içeriğine ilişkin farklı değerlendirmeler bulunmakta olup, bazı paylaşımlarda projenin tarihsel, sosyolojik ve çevresel bağlamda ele alındığı belirtilmektedir. Ancak kamuoyunda oluşan algı, bilimsel araştırma sınırları ve kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin tartışmaları beraberinde getirmiştir.

Öte yandan geçmiş yıllarda, bilimsel niteliği yüksek olmasına rağmen Türkiye’de yeterli destek bulamayan projelerin yurt dışında önemli başarılar elde ettiği bilinmektedir. Nitekim TÜBİTAK tarafından reddedilen “Sıvıdaki Su Oranını Miknatısla Ölçebilen Ucuz, Hızlı ve Taşınabilir Bir Sistem” başlıklı fizik projesiyle tanınan bir öğrencinin çalışması, Türkiye’de dereceye girememesine rağmen Polonya’da düzenlenen uluslararası “First Step To Nobel Prize In Physics” yarışmasında dünya birincisi olmuştur. Bu örnek, bilimsel değerlendirme süreçlerinin ölçütleri, destek politikalarının öncelikleri ve kamu kaynaklarının hangi projelere yönlendirildiği konusunda kamuoyunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Bilimsel araştırma kurumlarının kamu kaynaklarını kullanırken evrensel bilimsel yöntemlere, akademik etik ilkelere ve şeffaflık esasına uygun hareket etmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Basına ve kamuoyuna yansıyan söz konusu proje gerçekten TÜBİTAK tarafından desteklenmiş midir?
- 2- Desteklenmiş ise projenin tam adı, yürütücüsü ve bağlı bulunduğu kurum hangisidir?
- 3- Projenin bilimsel amacı, yöntemi ve kapsamı nedir? Söz konusu proje kamuoyunda iddia edildiği gibi “yağmur duası” ile ilişkili midir?
- 4- Proje hangi bilimsel kurul veya hakem süreçlerinden geçerek desteklenmiştir? Bu süreçte hangi kriterler esas alınmıştır?
- 5- Projeye tahsis edilen bütçe ne kadardır ve bu bütçe hangi kalemler için kullanılmaktadır?
- 6- Son 5 yıl içinde TÜBİTAK’a yapılan proje başvurularının kaç tanesi desteklenmiş, kaç tanesi reddedilmiştir? Bu başvuruların alanlara göre dağılımı nedir?

- 7- TÜBİTAK tarafından reddedilen ancak yurt dışında ödül alan veya başarı elde eden projelere ilişkin Bakanlığınızın bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Bu tür örnekler doğrultusunda değerlendirme süreçlerinin gözden geçirilmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 8- Temel bilimler, mühendislik, sağlık ve afet yönetimi gibi alanlarda başvurusu reddedilen projelerin değerlendirme gerekçeleri nelerdir? Bu projelerin yeniden değerlendirilmesine yönelik bir mekanizma bulunmakta mıdır?
- 9- TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerin bilimsel niteliğini ve kamu yararını denetlemeye yönelik mevcut mekanizmalar nelerdir?
- 10- Kamuoyunda oluşan tartışmalar dikkate alındığında, söz konusu proje hakkında herhangi bir inceleme veya değerlendirme süreci başlatılmış mıdır?